

פרק ו' - Interrupts – פסיקות בתוכנה

תיאור כללי

הפסיקה היא קטע תוכנית אשר רץ רק כאשר אירועים מוגדרים מראש קורים. הייחודיות של הפסיקה היא בכך שהמעבד מפסיק את כל הפעולות האחרות שהוא מבצע וניגש להריץ את קטע התוכנית המוגדר כפסיקה. לאחר סיום הקטע המעבד חוזר לנקודה בה הפסיק. הפסיקות במעבד 68hc12 מתחלקות לשני חלקים עיקריים. האחד, פסיקה הרצה כל פרק זמן קבוע (8.192 מילי שניות), והשני, פסיקה הרצה בהתאם לקלט או פלט מסוים המתרחשים במעבד והוגדרו מראש על ידי המתכנת.

לפני שרוצים להגדיר פסיקות בתוכנה, מומלץ להכיר את האוגרים הבאים:

TMSK1 – מסכה שבאמצעותה ניתן להגדיר איזה כניסות מPortT יוגדרו כInterruptibles.
TMSK2 – ניתן להעביר 1 לביט השמאלי ביותר של אוגר זה ואז תתבצע פסיקה כל גלישה של השעון הפנימי של המעבד, כלומר כל 8 מיקרו שניות.
TFLG2 – זהו דגל שהביט השמאלי שלו "עולה" כאשר מתקיימת גלישה בשעון המעבד.

יחד עם זאת, קיים דגל במעבד המסומן באות "I" שכאשר הוא מוגדר כ-1 אין פסיקות וכאשר הוא מוגדר כ-0 הפסיקות מופעלות. שינויי המצב בדגל זה מבוצע על ידי שתי הפקודות והן CLI וSEI.

CLI – Clear Interrupt Mask Bit – פקודה זו מאפסת את דגל הפסיקה כלומר מפעילה את כל הפסיקות.

SEI – Set Interrupt Mask Bit – פקודה זו מעלה את דגל הפסיקה כלומר מפסיקה את כל הפסיקות.

כדי שהמעבד ידע איזה קטע תוכנית צריך להריץ יש לסמן את קטע זה בתווית ובסופו לאפס את הגדל המתאים לפסיקה שבוצעה (במקרה וזוהי פסיקה PortT יש לאפס את TFLG1 במקום המתאים ואם זוהי פסיקת גלישה יש לאפס את TFLG2 במקום המתאים) ולהוסיף את הפקודה RTI (Return From Interrupt) כדי שהמעבד ידע שפעולת הפסיקה הסתיימה. למעבד יש כתובות מוגדרות מראש בזיכרון בהן יש לשים את כתובת הקטע אליו אנו רוצים שהמעבד יקפוץ ברגע הפסיקה (וקטור הפסיקה).

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

Vector Address	Interrupt Source	CCR Mask	Local Enable		HPRIO Value to Elevate to Highest I Bit
			Register	Bit(s)	
\$FFFE, \$FFFF	Reset	None	None	None	—
\$FFFC, \$FFFD	COP clock monitor fail reset	None	COPCTL	CME, FCME	—
\$FFFA, \$FFFB	COP failure reset	None	None	COP rate selected	—
\$FFF8, \$FFF9	Unimplemented instruction trap	None	None	None	—
\$FFF6, \$FFF7	SWI	None	None	None	—
\$FFF4, \$FFF5	XIRQ	X bit	None	None	—
\$FFF2, \$FFF3	IRQ	I bit	INTCR	IRQEN	\$F2
\$FFF0, \$FFF1	Real-time interrupt	I bit	RTICTL	RTIE	\$F0
\$FFEE, \$FFEF	Timer channel 0	I bit	TMSK1	C0I	\$EE
\$FFEC, \$FFED	Timer channel 1	I bit	TMSK1	C1I	\$EC
\$FFEA, \$FFEB	Timer channel 2	I bit	TMSK1	C2I	\$EA
\$FFE8, \$FFE9	Timer channel 3	I bit	TMSK1	C3I	\$E8
\$FFE6, \$FFE7	Timer channel 4	I bit	TMSK1	C4I	\$E6
\$FFE4, \$FFE5	Timer channel 5	I bit	TMSK1	C5I	\$E4
\$FFE2, \$FFE3	Timer channel 6	I bit	TMSK1	C6I	\$E2
\$FFE0, \$FFE1	Timer channel 7	I bit	TMSK1	C7I	\$E0
\$FFDE, \$FFDF	Timer overflow	I bit	TMSK2	TOI	\$DE
\$FFDC, \$FFDD	Pulse accumulator overflow	I bit	PACTL	PAOVI	\$DC
\$FFDA, \$FFDB	Pulse accumulator input edge	I bit	PACTL	PAI	\$DA
\$FFD8, \$FFD9	SPI serial transfer complete	I bit	SP0CR1	SPIE	\$D8
\$FFD6, \$FFD7	SCI 0	I bit	SC0CR2	TIE, TCIE, RIE, ILIE	\$D6
\$FFD4, \$FFD5	Reserved	I bit	—	—	\$D4
\$FFD2, \$FFD3	ATD	I bit	ATDCTL2	ASCIE	\$D2
\$FFD0, \$FFD1	BDLC	I bit	BCR1	IE	\$D0
\$FF80–\$FFC1	Reserved (not implemented)	I bit	—	—	\$80–\$C0
\$FFC2–\$FFC9	Reserved (implemented)	I bit	—	—	\$C2–\$C8
\$FFCA, \$FFCB	Pulse accumulator B overflow	I bit	PBCTL	PBOVI	\$CA
\$FFCC, \$FFCD	Modulus down counter underflow	I bit	MCCTL	MCZI	\$CC
\$FFCE, \$FFCF	Reserved (implemented)	I bit	—	—	\$CE

טבלת וקטורי הפסיקות של המעבד 68HC12B32

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

כעת נדגים שימוש בפסיקה בה נרצה להגדיל מונה כל קליטת גל עולה בPortT0 (PT0). לכן נריץ את קטע הקוד המתחיל בכתובית INT_DEMO :

```
INT_INIT:
    CLR    MONE                ; Clear the counter
    MOVB   #$01,TCTL4          ; Set the input capture parameters
    MOVB   #$01,TFLG1          ; Clear the flag
    LDX    #INT_DEMO           ; Load the label address into x
    STX    CH0_INT             ; Store the memory address in the
                                ; specified address
    MOVB   #$01,TMSK1          ; Set the interrupt mask to PT0
    CLI                                ; Enable interrupts
    ...
    ...

INT_DEMO:
    INC    MONE                ; Increase the counter by 1
    MOVB   #$01,TFLG1          ; Clear the appropriate flag
    RTI                                ; Return from the interrupt
```

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

פסיקות בתוכנה

בקטע זה נתאר כיצד השתמשנו בפסיקות בתוכנה. קודם כל נעבור על המקומות בהם השתמשנו בפסיקות:

ניווט – בדיקת קיר קדמי.

ניווט – בדיקת חיישן Uvtron למציאת נר.

כיבוי נר – בדיקת פס לבן וחיישן Pyro.

קטע בדיקת הקיר הקדמי מוגדר כבר בתחילת התוכנית בקובץ Inits :

```
INT_INIT:
    MOVB #$00,TMSK1      ; Clear interrupts for PortT
    MOVB #$80,TMSK2      ; Set overflow interrupt
    LDX #UV_INT           ; Load Uvtron interrupt mem. location
    STX INT_CH2           ; Put memory location in channel 2
    LDX #UV_INT           ; Load Uvtron interrupt mem. location
    STX INT_CH3           ; Put memory location in channel 3
    LDX #T_OVF            ; Load timer overflow subroutine adr.
    STX INT_OVF           ; Put timer ovf. Subroutine in
                        ; vector
    debug12
    MOVB #$80,TFLG2      ; Clear overflow flag
    SEI                  ; Stop all interrupts
    RTS
```

כפי שניתן לראות, אנו מאפשרים פסיקת גלישה ובנוסף גם מגדירים את פסיקות ה-Uvtron, אך לא מפעילים אותן עדיין. יחד עם זאת אנו מפסיקים את כל הפסיקות ומאפשרים אותן רק בתחילת הניווט, זאת כדי למנוע בעיות מיותרות.

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

ועכשיו נראה את הפונקציה T_OVF שרצה בכל גלישת שעון מעבד :

```
T_OVF:
    PSHD                ; Push registers and accumulators
    PSHX
    PSHY
    PSHC

SIUM:
    LDX    #$28        ; Times to check IR Sensors
CHK_WALL:
    JSR    READ_ATD    ; Check for front wall
    LDAB   ADR0H        ; Read from left forward IR
    CMPB   WALL        ; Compare to "near wall" value
    BMI    SIOM
    JSR    READ_ATD    ; Read from right forward IR
    LDAA   ADR1H        ; Compare to "near wall" value
    CMPA   WALL
    BMI    SIOM
    DEX
    BNE    CHK_WALL

NEARWALL:
    MOVB   #$FF,PLZ_TURN ; Set the "Wall is near" flag
SIOM:
    MOVB   #$80,TFLG2    ; Clear the overflow flag
    PULC   ; Pull registers and accumulators
    PULY
    PULX
    PULD
    RTI                ; Return from interrupt
```

נסביר בקצרה על הפרוצדורה שלהלן. הפרוצדורה מקבלת משתנה X שבמקרה זה ערכו הוא 28, והוא קובע את מספר הפעמים שבהן חיישני האינפרא אדום יבדקו את הקיר (בבסיס 16). לאחר מכן אנו עוברים לקריאות חיישנים כאשר קוראים כל פעם מחיישן נפרד. כפי שניתן לראות החיישנים מחוברים לכניסת a/d במקומות ADR0 ו-ADR1. על מנת שנוזה קיר נצטרך לעבור על כל חיישן 28 פעמים ולבדוק שהערך שהוא נותן באמת מראה שהקיר קרוב יותר או שווה לערך שנתנו בתוך תוכנת הניווט (זאת מכיוון שזמן התעדכנות החיישן הוא 33 מילי שניות ורצינו לוודא שנקבל לפחות 2 קריאות שונות). במידה והדבר קרה, נעביר לדגל (משתנה בזיכרון) שנקרא בשם (Please Turn) PLZ_TURN סימן לכך שצריך לפנות ובתוכנת הניווט נבדוק כל הזמן את דגל זה על מנת לוודא שאנו רחוקים מהקיר וניתן להמשיך בתוכנית הראשית ואם אנו קרובים לקיר נפנה.

חשוב! – יש לשים דגש על הדחיפות והמשיכות מהמחסנית בתחילת ובסוף כל פסיקה שרצה! אנו עושים זאת מכיוון שהפסיקה לא דוחפת ומושכת את האוגרים A,B,X,Y ואת הCCR (Condition Code Register) אוטומטית בכל פסיקה! דבר זה אומר שאם לדוגמה אנו מריצים לולאה שבודקת את האוגר X ובאותו הזמן רצה פסיקה שמשנה את האוגר X, התוכנית הראשית תיתקע או תיתן תוצאות שגויות מכיוון שתוכן האוגר X ישתנה!

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

נמשך לפונקציה חיישן Uvtron. הכנו שתי פונקציות, UV_OFF ו-UV_ON שתפקידן הוא להפעיל את שני חיישני ה-Uvtron ולכבותם בהתאם (הפעלה – אפשר פסיקת UvTron). בנוסף, גילינו לאחר מכן שאנו זקוקים גם לעוד שתי פונקציות: UV_ON_L ו-UV_ON_R שתפקידן הוא להדליק את החישן השמאלי או הימני בלבד בהתאמה. פונקציה הכיבוי של החיישנים זהה כמובן.

כעת נסתכל על פונקציות ההדלקה והכיבוי:

```
UV_ON:
    MOVB    #$0C, TFLG1    ; Clear UV Reads from TFLG1
    LDAA    TMSK1          ; Enable UV interrupts
    ORAA    #$0C           ; Enable UV interrupts
    STAA    TMSK1          ; Enable UV interrupts
    RTS
```

```
UV_OFF:
    MOVB    #$0C, TFLG1
    LDAA    TMSK1
    ANDA    #$F3
    STAA    TMSK1
    RTS
```

חיישני ה-Uvtron מחוברים לכניסות pt2 ו-pt3 על PortT באמצעות כרטיס Interfaced. בשתי הפונקציות אנו בהתחלה מאפסים את קריאות ה-UV במידה והיו כאלו לפני שהחלטנו להגדיר פסיקה לחיישן. בפונקציה הראשונה אנו מבצעים פעולת Or של תוכן הזיכרון TMSK1 עם הערך 0C בבסיס 16, וזאת במקום להעביר את הערך ישירות לתא הזיכרון. ביצוע דבר זה ארוך יותר אך הוא בטוח ומונע בעיות ואף מקל על העבודה בתוכנה, מכיוון שכך אפשר בטעות להפעיל/לכבות פסיקות אחרות.

על מנת להראות את היתרון ניקח דוגמה שרירותית של המצוי בתוך האוגר TMSK1:

TMSK1	0	1	1	0	0	0	0	0

כעת נבצע עליו פעולת Or עם הערך \$0C:

\$0C	0	0	0	0	1	1	0	0
TMSK1+\$0C	0	1	1	0	1	1	0	0

יש לשים לב שהפקודה לא שינתה את הערך הקיים ב-tmsk1, וזאת בניגוד לפקודה movb הרגילה (Move Bytes) אשר מוחקת את מה שהיה ב-tmsk1, והרי כאשר אנו מכניסים ערך חדש ל-tmsk1 אנו לא יודעים מה היה שם קודם.

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

בפונקציה השנייה אנו מבצעים פעולת And של תוכן הזיכרון שבTMSK1 עם הערך F3 בבסיס 16.

נדגים גם את ביצוע פעולה זו :

TMSK1	0	1	1	0	1	1	0	0

כעת נבצע עליו פעולת And עם הערך \$F3 :

\$F3	1	1	1	1	0	0	1	1
TMSK1*\$F3	0	1	1	0	0	0	0	0

עוד מידע ניתן לקבל בפרק על שערים לוגיים.

נמשיך ונראה את הפונקציה שרצה כאשר חיישן Uvtron קולט נר :

```
UV_INIT:
    MOVB    #$FF, UV_FLAG
    MOVB    #$0C, TFLG1
    RTI
```

בפונקציה זו אנו מאפסים או הדגל של קריאת הנר ומכניסים לתוך דגל שיצרנו (Uv_Flag) ערך שמציג זיהוי נר. לאחר מכן אנו חוזרים לתוכנית הראשית. בתוכנית אנו נבדוק את דגל זה כדי לדעת אם יש נר בחדר.

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר שייגרם במישורין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר

נעבור כעת לפסיקה הרצה בתוך חדר כאשר מחפשים את הנר. הפסיקה כוללת חיפוש פס לבן
Pyro בהתאמה:

```
AKOV_INT:
    PSHX                                ; Push registers and accumulators
    PSHD
    PSHC
    CLR    PAS_FLAG                    ; Clear pas lavan flag
    LDAA   PDLC                        ; Read from pas lavan
    ORAA   #$DF                        ; Read from pas lavan
    INCA
    ; Read from pas lavan
    LBNE   TURN_OFF_I                 ; If found, jump to fan function
    LDAA   PDLC                        ; Read from pas lavan
    ORAA   #$EF                        ; Read from pas lavan
    INCA
    ; Read from pas lavan
    LBNE   TURN_OFF_I                 ; If found, jump to fan function
    TST    SML_FLG                     ; Flag to prevent pyro chk on
    ; small rooms
    LBNE   PYRO_CHK                   ; Go to Pyro check

END_INT_F:
    PULC                                ; Pull registers and accumulators
    PULD
    PULX
    MOVB   #$80,TFLG2                 ; Clear overflow interrupt
    RTI                                ; Return from interrupt
```

כצפוי, הפונקציה דוחפת ומושכת דברים מהמחסנית (הסבר מצוי קודם בפרק זה), בודקת פס לבן
וחיישן Pyro שאת הפונקציה שלו נראה בהמשך (הפונקציה רצה רק בחדרים גדולים מאחר
וגילינו שאין טעם להריץ אותה בחדרים קטנים). במידה והתגלה פס לבן באחד משני החיישנים
הרובוט עובר למצב כיבוי והמאוורר מופעל.

בעלי אתר הרובוטיקה הישראלי לא ישאו באחריות כלשהי לכל נזק, כספי או אחר
שייגרם במישרין או בעקיפין משימוש במידע המצוי באתר זה

© כל הזכויות שמורות לאסף פוניס ולגיא יונה
אין להעתיק תכנים מאתר זה ללא רשות בכתב ממנהלי האתר